

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo regionalna
varna hiša Celje - Varne hiše za ženske in otroke, ki so
žrtve nasilja**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo regionalna varna hiša
Celje - Varne hiše za ženske in otroke, ki so žrtve nasilja**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila IRSSV 38/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CDZ	center za duševno zdravje
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
VH	varna hiša

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	27
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	28
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	28
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	28
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	29
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	29
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	29
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	29
6	TRAJNOST PROGRAMA	30
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	33
8	VIRI IN LITERATURA.....	36

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)</i>	15
<i>Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	16
<i>Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	17
<i>Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	20

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	20
Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	21
Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	22
Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)	23
Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)	24
Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)	24
Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 34: Kje bo živela uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)	25
Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov	27
Preglednica 36: Financiranje programa	28
Preglednica 37: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	28
Preglednica 38: Postopki	29
Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike	31

KAZALO SLIK

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	16

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Varne hiše za ženske in otroke, ki so žrtve nasilja, ki ga je izvajalo Društvo regionalna varna hiša Celje, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljnih programih. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje programov s področja varnih hiš smo skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ prenovili v letu 2012, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe VH s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
aktivno sodelovanje v programu	da
boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	da
krepitev socialne mreže	da
povečanje varnosti	da
pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	da
spremembe na osebni ravni	da
izboljšana življenjska situacija	da
prepoznavnost programa	da
zagotovitev varnega mesta	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se v celoti pokrivajo s cilji, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med skupne cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenih dodatnih ciljev, ki ne sodijo v nabor ciljev, ki smo jih na ravni programov VH s področja preprečevanja nasilja prenovili v letu 2012.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih varnih hiš merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. V juniju 2012 smo celoten sistem ciljev in vprašalnikov, ki merijo uspešnost programa, temeljito preoblikovali. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnani program **Varna hiša** izvajalca **Društvo regionalna varna hiša Celje** je oddal 74 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 22 dokumentacij za uporabnice, od katerih je bila ena podvojena, zato smo jo izločili iz analize, 25 vprašalnikov ob vstopu v program, 26 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu, od katerih je bilo devet vprašalnikov podvojenih, zato smo jih izločili iz nadaljnjih analiz in eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 79 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 64 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (86,5 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	21
Vprašalnik ob vstopu	25
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	17
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	64
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	11

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilj za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	3
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic	4
Krepitev socialne mreže	3
Povečanje varnosti	4
Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti	6
Spremembe na osebni ravni	4
Izboljšana življenjska situacija	4
Prepoznavnost programa	5
Zagotovitev varnega mesta	opisno

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali z dvema vprašanjema v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevale strokovne delavke v programu.

V prvem delu vprašalnika so strokovne delavke na podlagi podatkov iz spremljanja postopkov (tj., katerih aktivnosti se udeležuje uporabnica in kako pogosto) in na podlagi drugih informacij o značilnostih uporabnice podale ocene sodelovanja uporabnice v programu ob vstopu, evalvaciji in izstopu iz programa (na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Ugotavljamo, da je bila aktivnost uporabnic v povprečju najvišja ob evalvaciji (ocena 4,0), do izstopa pa je že nekoliko upadla ter je bila tudi nižja kot ob vstopu (3,71 vs. 3,90). Razlike v ravni aktivnosti ob vstopu in evalvaciji ter ob vstopu in izstopu niso statistično značilne.

Preglednica 5: Aktivno sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	sig.
aktivno sodelovanje uporabnice ob vstopu	21	2	5	3,90	1,091	/
aktivno sodelovanje uporabnice ob evalvaciji	10	2	5	4,00	1,054	0,577
aktivno sodelovanje uporabnice ob izstopu	21	1	5	3,71	1,309	0,458

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Izračunali smo razlike med vstopom in evalvacijo (p_1) in vstopom in izstopom (p_2).

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Sodelovanje uporabnic v programu so strokovne delavke vrednotile tudi v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti, in sicer ob evalvaciji in izstopu iz programa (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Podatki kažejo, da se je raven sodelovanja v programu v času vključenosti do izstopa nekoliko povečala (iz 3,20 ob evalvaciji na 3,70 ob izstopu), vendar pa razlika ni bila statistično značilna.

Preglednica 6: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodelovanje uporabnice	10	2	5	3,20	1,032	20	2	5	3,70	1,218	0,102

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa vrednotile zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči (tako glede seznanjenosti z informacije kot glede samih informacij), in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da so uporabnice v povprečju zelo zadovoljne s svojo seznanjenostjo tako s pravicami znotraj in zunaj programa kot z drugimi vrstami pomoči, saj so se povprečne ocene zadovoljstva gibale med 4,64 in 4,70.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,70, kar kaže na zelo visoko raven seznanjenosti uporabnic z omenjenimi pravicami in vrstami pomoči.

Preglednica 7: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – stopnja seznanjenosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – stopnja seznanjenosti	17	3	5	4,64	0,606
Seznanjenost s pravicami izven programa – stopnja seznanjenosti	17	4	5	4,70	0,469
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – stopnja seznanjenosti	17	4	5	4,76	0,437
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – stopnja seznanjenosti	17	3,67	5	4,70	0,504

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile izredno zadovoljne tudi s samo vsebino prejetih informacij, saj so se povprečne ocene zadovoljstva z informacijami tako pri pravicah znotraj programa kot pri tistih izven gibale med 4,76 in 4,82.

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami – zadovoljstvo s prejetimi informacijami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene

spremenljivke znaša 4,79, kar kaže na zelo visoko raven zadovoljstva uporabnic s samo vsebino in uporabnostjo prejetih informacij.

Preglednica 8: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči – zadovoljstvo s prejetimi informacijami (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Seznanjenost s pravicami znotraj programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	17	4	5	4,82	0,392
Seznanjenost s pravicami izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	17	3	5	4,76	0,562
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	16	4	5	4,81	0,403
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka) – zadovoljstvo s prejetimi informacijami	17	3,67	5	4,79	0,452

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile tudi oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Povprečna ocena pri obravnavanem programu znaša 4,06, s standardnim odklonom 0,883, kar kaže na relativno dobro raven informiranosti in znanja uporabnic.

Preglednica 9: Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Informiranost in znanje za ravnanje uporabnice ob izstopu	15	2	5	4,06	0,883

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice navedle pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. V povprečju so uporabnice seznanile s 7 različnimi pravicami oz. vrstami pomoči (razpon sega od 1 do 10 pravic oz. vrst pomoči).

Preglednica 10: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	21	1	10	7,14	3,070

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so bile najpogosteje seznanjene s pravicami in obveznostmi v varni hiši, možnostjo brezplačne pravne pomoči, Zakonom o kazenskem postopku ter pridobivanjem različnih vrst socialne in denarne pomoči.

Preglednica 11: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, frekvenca)

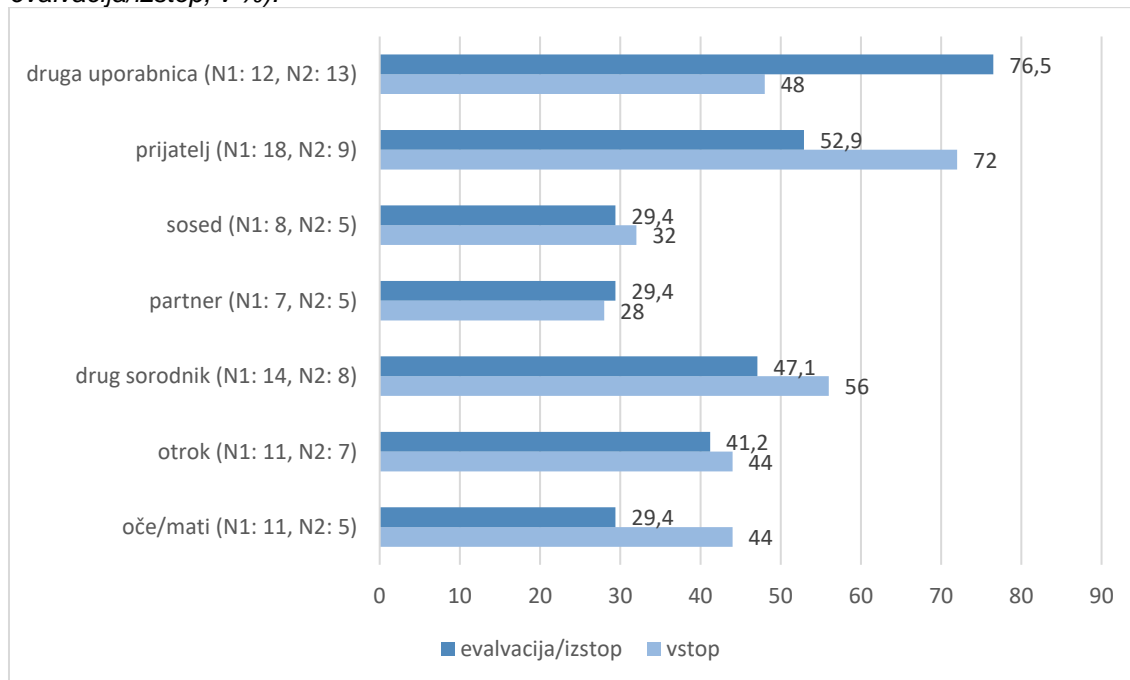
Sklopi pravic in vrst pomoči	N
pravilniki o pravicah in obveznostih v VH, hišni red	26
brezplačna pravna pomoč	13
Zakon o kazenskem postopku	13
denarna socialna pomoč, subvencija najemnine, otroški in varstveni dodatek, itd.	11
terapevtska in psihiatrična obravnava	9
Zakon o preprečevanju nasilja v družini	9
Družinski zakonik	8
Karitas, Rdeči križ, javna kuhinja, humanitarne organizacije	8
postopki na CSD	7
sodni postopki	7
urejanje bivališča (stalno, začasno)	7
neprofitna stanovanja, stanovanjski sklad	6
postopki na policiji (prijava nasilja, spremstvo, itd.)	6
vpis otrok v vrtec in šolo, prešolanje	4
vloga za domove- različni domovi	2
Zakon o policiji (podaljšanje UPP)	2
zdravstvene storitve in status	2
iskanje zaposlitve	2
drugo	8
skupaj	150

Cilj 3: Krepitev socialne mreže

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (oče/mati, otrok, drug sorodnik, partner, sosed, prijatelj, druga uporabnica ali druga oseba) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da se uporabnice obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjajo s prijatelji (18 oseb oz. 72,0 %), drugimi sorodniki (14 oseb oz. 56,0 %) in drugimi uporabnicami (12 oseb oz. 48,0 %). Ob evalvaciji so se uporabnice o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale z drugimi uporabnicami (13 oseb oz. 76,5 %), prijatelji (devet oseb oz. 52,9 %) in drugimi sorodniki (osem oseb oz. 47,1 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 1: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 12: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Oče/mati	5	1,000
Otrok	8	1,000
Drug sorodnik	10	0,625
Partner	7	1,000
Sosed	9	1,000
Prijatelj	8	1,000
Druga uporabnica	6	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so se uporabnice tako ob vstopu kot ob izstopu o osebnih stvareh v povprečju pogovarjale s tremi do štirimi različnimi osebami.

Preglednica 13: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	25	0	7	3,72	1,882	17	1	6	3,29	1,311	0,832

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da je zgolj pri odnosih z ostalimi uporabnicami prišlo do statistično značilnih razlik v zadovoljstvu s kvaliteto odnosov. Sicer pa so bile ob evalvaciji uporabnice najbolj zadovoljne z odnosom z otroki in drugimi uporabnicami (oboje 4,53) ter z odnosom s prijatelji (4,27).

Preglednica 14: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Oče/mati	15	3	5	4,20	0,774	9	3	5	4,22	0,833	1,000
Otrok	19	1	5	4,36	0,955	15	2	5	4,53	0,915	0,317
Drug sorodnik	18	2	5	4,11	0,832	13	2	5	3,84	0,987	0,317
Partner	20	1	4	1,80	1,005	7	1	5	3,14	1,676	0,414
Sosed	14	1	5	3,42	1,089	6	1	4	3,16	1,169	0,317
Prijatelj	18	1	5	4,33	1,028	11	4	5	4,27	0,467	0,317
Druga uporabnica	14	4	5	4,42	0,513	15	3	5	4,53	0,639	0,046 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Povečanje varnosti

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu ocenjevale zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Pokazalo se je, da se je po vključitvi v program občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, in sicer je narasel iz 2,17 (povprečna ocena) ob vstopu na 4,23 ob evalvaciji.

Preglednica 15: Povečanje varnosti (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Zadovoljstvo z lastno varnostjo	23	1	5	2,17	1,230	17	1	5	4,23	1,091	0,006 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Da se je z vključitvijo v program splošen občutek varnosti pri uporabnicah statistično značilno povečal, je razvidno tudi iz spodnje preglednice; občutek varnosti se je izrazito povečal iz 2,70 ob vstopu na 4,37 ob izstopu iz programa.

Preglednica 16: Občutek varnosti uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Občutek varnosti uporabnice ob vstopu v program	20	1	5	2,70	1,301	/
Občutek varnosti uporabnice ob morebitnih spremembah	5	1	4	2,20	1,303	1,000
Občutek varnosti uporabnice ob evalvaciji	8	1	5	3,75	1,388	0,056
Občutek varnosti uporabnice ob izstopu iz programa	16	3	5	4,37	0,806	0,001 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Približno dve tretjini uporabnic (14 oseb oz. 66,7 %) sta imeli izdelan varnostni načrt. Izvedbo varnostnega načrta ob izstopu iz programa so strokovne delavke ocenile za pet uporabnic, in sicer s povprečno oceno 4,60.

Preglednica 17: Ocena izvedbe varnostnega načrta (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Izvedba varnostnega načrta	5	4	5	4,60	0,547

Cilj 5: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti

Pozitivno izkušnjo z življenjem v skupnosti smo merili z naslednjimi spremenljivkami:

- odnosi med uporabnicami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri);
- ocena lastnega sodelovanja v programu z drugimi uporabnicami (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro) in
- ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so najboljše odnose vzpostavile s svetovalkami v programu (povprečna ocena kakovosti odnosa: 4,82), prav tako so zelo visoko ocenile svoje sodelovanje s svetovalkami (4,88). Sodelovanje z drugimi uporabnicami je bilo nekoliko nižje, vendar še vedno zelo dobro ocenjeno 4,64, odnos z njimi pa s 4,58.

Izračunali smo sestavljeno spremenljivko življenje v skupnosti, in sicer tako, da smo vse dane indikatorje sešteli in delili s številom indikatorjev. Povprečna ocena življenja v skupnosti tako znaša 4,73.

Preglednica 18: Pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Odnosi med uporabnicami v programu	17	4	5	4,58	0,507
Odnosi med uporabnicami in svetovalkami v programu	17	4	5	4,82	0,392
Sodelovanje z drugimi uporabnicami v programu	17	4	5	4,64	0,492
Sodelovanje s svetovalkami v programu	17	4	5	4,88	0,332
Življenje v skupnosti	17	4	5	4,73	0,430

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Spremembe na osebni ravni

Spremembe na osebni ravni so vrednotile strokovne delavke v programu v več sklopih vprašanj.

Sodelovanje v programu

Primerjali smo solidarnost in toleranco uporabnic do drugih ob evalvaciji in izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Tako solidarnost kot toleranca do drugih sta bili tekom vključenosti v program na relativno zadovoljivi ravni (povprečne ocene obeh se gibljejo okoli 4,00, v času med evalvacijo in izstopom pa ni prišlo do bistvenih razlik).

Preglednica 19: Sodelovanje v programu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	Ob evalvaciji					Ob izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Solidarnost	9	3	5	4,00	0,866	17	2	5	4,11	0,927	0,564
Toleranca do drugih	9	3	5	4,00	0,866	19	1	5	3,78	1,182	0,157

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju (2 x) in ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti. Povprečja »po določenem obdobju« zaradi premajhnega števila enot analize prikazujemo le enkrat.

Razbremenitev in umiritev

Podatki strokovnih delavk kažejo, da so z daljšo vključenostjo v program uporabnice nekoliko psihično razbremenile in umirile, saj se je povprečna ocena razbremenitve in umiritve statistično značilno zvišala iz 3,28 ob vstopu na 3,94 ob izstopu.

Preglednica 20: Razbremenitev in umiritev uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	21	2	5	3,28	0,902	/
Po določenem obdobju	8	1	5	3,25	1,488	0,725
Ob izstopu	18	1	5	3,94	0,872	0,040 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (kako uporabnica vidi svojo vlogo in vpliv na reševanje situacije v hiši, službi, pri sodelovanju z drugimi institucijami)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da z daljšo vključenostjo v program v povprečju narašča zmožnost in pripravljenost uporabnic, da za svoja ravnanja prevzamejo odgovornost, saj se je povprečna cena prevzemanja odgovornosti dvignila iz 3,40 ob vstopu na 4,05 ob izstopu, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 21: Prevzemanje odgovornosti za svoja ravnanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	20	2	5	3,40	0,994	/
Po določenem obdobju	8	1	4	2,50	1,195	0,157
Ob izstopu	17	2	5	4,05	1,144	0,087

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepoznava svoja čustva, povezana z nasiljem)

Tudi soočanje z lastnimi čustvi se je malce izboljšala – zmožnost uporabnic, da se soočijo z lastnimi čustvi se je zvišala iz 3,75 ob vstopu na 3,94 ob izstopu.

Preglednica 22: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	20	2	5	3,75	0,850	/
Po določenem obdobju	5	4	5	4,20	0,447	0,157
Ob izstopu	17	2	5	3,94	0,966	0,377

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Podatki strokovnih delavk kažejo, da se z daljšo vključenostjo v program nekoliko poveča tudi lastna aktivnost uporabnic pri reševanju nastalih situacij (dvig ocene iz 4,04 ob vstopu na 4,44 ob izstopu).

Preglednica 23: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	21	3	5	4,04	0,864	/
Po določenem obdobju	8	2	5	3,81	1,251	0,680
Ob izstopu	18	1	5	4,44	1,149	0,254

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Tekom vključenosti v program sta se opravljanje starševske vloge in odnos do otrok statistično značilno izboljšala, in sicer iz 3,50 ob vstopu na 4,11 ob izstopu.

Preglednica 24: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	10	2	5	3,50	1,080	/
Po določenem obdobju	6	1	5	3,33	1,505	0,655
Ob izstopu	9	3	5	4,11	0,781	0,046 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Podatki strokovnih delavk kažejo na to, da se z daljšo vključenostjo v program v skrb zase in zavedanje lastnih potreb v povprečju nekoliko izboljša, in sicer se je ocena zvišala iz 4,00 ob vstopu na 4,29 ob izstopu, razlika pa ni statistično značilna.

Preglednica 25: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	19	1	5	4,00	1,105	/
Po določenem obdobju	8	1	5	4,12	1,356	0,655
Ob izstopu	17	2	5	4,29	0,848	0,783

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Novе veščine (uporabnica zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulira potrebe in pove svoje mnenje, zna preživljati čustvene krize, gre na bankomat, avtobus, ...)

Tekom vključenosti v program se je pri uporabnicah nekoliko izboljšalo tudi osvajanje novih veščin. Ocena pridobivanja novih veščin se je tako v povprečju zvišala iz 3,46 ob vstopu na 4,06 ob izstopu, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Preglednica 26: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	15	2	5	3,46	1,060	/
Po določenem obdobju	6	3	5	3,66	0,816	0,564
Ob izstopu	15	3	5	4,06	0,703	0,132

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Optimizem v zvezi s prihodnostjo (uporabnica vidi rešitev svoje situacije, verjame v pozitivne izide)

Program uporabnicam učinkovito pomaga pri povečanju optimizma v zvezi s prihodnostjo. Raven optimizma se je namreč pri uporabnicah statistično značilno in izrazito povečala, in sicer iz 3,30 ob vstopu na 4,21 ob izstopu.

Preglednica 27: Optimizem v zvezi s prihodnostjo (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	20	2	5	3,30	1,031	/
Po določenem obdobju	9	1	5	2,88	1,364	0,317
Ob izstopu	14	4	5	4,21	0,425	0,009 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 6 (spremembe na osebni ravni) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela večina uporabnic opravljeno štiriletno srednjo šolo (osem oseb oz. 38,1 %). Ena uporabnica se je tekom vključenosti v program vpisala v program Centra za izobraževanje odraslih in ga tudi uspešno zaključila.

Preglednica 28: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
nedokončana osnovna šola	1	4,8
dokončana osnovna šola	5	23,8
2-3 letna poklicna šola	5	23,8
splošna ali strokovna gimnazija, štiriletna srednja šola	8	38,1
dve letna višja (strokovna) šola	1	4,8
visoka šola, fakulteta ali več	1	4,8
skupaj	21	100,0

Največ uporabnic (12 oseb oz. 57,1 %) je bila ob vstopu v program brezposelnih, tri uporabnice (14,3 %) pa so opravljale plačano delo. Zaposlitveni status se je v času vključenosti v program spremenil pri eni izmed uporabnic (dobila je zaposlitev).

Preglednica 29: Zaposlitveni status uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, v %)

	Ob vstopu	
	N	%
opravlja plačano delo	3	14,3
opravlja priložnostno plačano delo	0	0,0
se šola	0	0,0
brezposelna	12	57,1
delovno nezmožna	0	0,0
upokojenka	2	9,5
invalidsko upokojena	0	0,0
opravlja neplačana gospodinjstva dela	1	4,8
drugo	3	14,3
skupaj	21	100,0

Cilj 7: Izboljšana življenjska situacija

V vprašalniku za ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile dve trditvi, ki se nanašata na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, na lestvici 1-sploš se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam.

Uporabnice ocenjujejo, da jim je vključenost v program znatno pomagala pri reševanju njihovih težav (povprečna ocena: 4,70), prav tako so prepričane, da bodo s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile vanj (4,70).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,70.

Preglednica 30: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Program mi je do sedaj pomagal pri reševanju težav.	17	4	5	4,70	0,469
S pomočjo tega programa bom rešila probleme, zaradi katerih sem se vključila vanj.	17	4	5	4,70	0,469
Pomoč programa pri reševanju težav	17	4	5	4,70	0,469

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje. Za uporabnice so izvajalke navedle od nič do največ pet različnih oblik pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 2,23 različnih pomoči.

Preglednica 31: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	21	0	5	2,23	1,640

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so daleč najpogosteje potrebovale psihološko ali psihiatrično pomoč in obravnavo, materialno pomoč v obliki hrane ter pomoč pri urejanju različnih zadev (izpolnjevanje obrazcev, pridobivanje informacij, itd.). V kar nekaj primerih, in sicer petih so uporabnice potrebovale tudi zdravniško obravnavo.

Preglednica 32: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, frekvence)

Vrste prejete pomoči za uporabnice	N
psihiatrična pomoč in obravnavo	8
pomoč v obliki hrane	7
pomoč pri urejanju zadev (stanovanje, očetovstvo, ovadba, itd.)	6
izobraževanja, delavnice	5
zdravniška obravnavo, urejanje zdravstvenih zadev	5
pomoč družini na domu (CSD)	3
Rdeči križ (materialna pomoč)	2
drugo	10
skupaj	46

Na koncu smo izvajalke vprašali tudi po razlogu izstopa uporabnic iz programa. Odgovore smo prejeli za 20 od 21 uporabnic (95,2 %). Polovica uporabnic (deset oseb oz. 50,0 %) je program uspešno zaključila, tri uporabnice (15,0 %) so ga delno uspešno zaključile, tri uporabnice pa so iz programa izstopile predčasno (15,0 %).

Preglednica 33: Razlog izstopa iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
program je uspešno zaključila	10	50,0
program je deloma uspešno zaključila	3	15,0
iz programa je izstopila predčasno	3	15,0
Drugo	4	20,0
Skupaj	20	100

Zanimalo nas je še, kje nameravajo uporabnice živeti po izstopu iz programa. Največ uporabnic bo po izstopu bivalo bodisi v profitnih, bodisi v neprofitnih stanovanjih (oboje po štiri osebe oz. 19,0 %). Tri uporabnice (14,3 %) bodo bivale v lastni hiši ali stanovanju, tri pa se bodo vrstile nazaj k nasilnemu partnerju.

Preglednica 34: Kje bo živel uporabnica po izstopu iz programa (dokumentacija o uporabnicah, opisne statistike)

	N	%
Lastna hiša ali stanovanje	3	14,3
Profitno stanovanje	4	19,0
Neprofitno stanovanje	4	19,0
Starši (stanovanje ali hiša staršev)	0	0,0
Drugi sorodniki (stanovanje ali hiša drugih sorodnikov)	1	4,8
Dom za starejše občane	1	4,8
Terapevtska skupnost	1	4,8
Drug zavod ali institucija	1	4,8
Nazaj k partnerju	3	14,3
Drugo	3	14,3
Skupaj	21	100,0

C8: Prepoznavnost programa

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili 17 daljših prispevkov o programu.
- Število klicev potencialnih uporabnic (razvidno iz postopkov): 72.
- Ocena prepoznavnosti programa strokovnih delavk v programu: 4.

C9: zagotovitev varnega mesta

Na prvi lokaciji se program se izvaja v večstanovanjski stavbi, kjer živijo še drugi stanovalci, zato navzven ni možno prepoznati, da se v stavbi nahaja VH. Do v stopa v prostore VH je potrebno čez dvojna vrata: najprej spodaj v bloku, ki se odpirajo na ključ, nato še glavna vhodna vrata, ki so protivlomna. Spodnja vrata so povezana z domofonom, pred vhodom v prostore pa je video kamera. Na monitorju znotraj prostorov lahko vsak trenutek preverijo kdo

¹ V programu je bilo zaposlenih sedem strokovnih delavk.

stoji pred vrati. Vhodna vrata se odpirajo na številčno kodo, katero ima vsaka stanovalka svojo in jo dobi ob prihodu. Po njenem odhodu se koda trajno izbriše. S policijo imajo dogovor za hitro posredovanje ob ogroženosti ali nevarnosti.

Na drugi lokaciji se VH nahaja v večstanovanjski stavbi, v kateri sta še dve tržni stanovanji. V hišo se vstopa skozi dvojna vrata. Ena se nahajajo ob vstopu v stavbo, od katerih ima vsaka stanovanjska enota ključ. Vstopna vrata v prostore VH so protivlomna. Vrata se odpirajo z vstopnimi kodami. Nad temi vrati je kamera, ki je povezana z dvema monitorjema. Eden je nameščen na notranji strani vhoda, drugi v pisarni svetovalk. Preko njih lahko vsi uporabnice in svetovalke) spremljajo vhode in izhode, pa tudi potencialne obiskovalce. Planirajo tudi namestitev panik stikala, povezanega z varnostno službo – za hiter odziv ob morebitnem poskusu vstopa nevarne osebe.

Na tretji lokaciji imajo protivlomna vrata, odklepanje vhodnih vrat s številčno kodo ter kamero pred vhodom.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 35: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	1.216,95	6
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	42,5	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.216 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke je slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 36: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	29.502,99	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	68,03	2

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 29.502,99 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 37: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	2,86	5
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	100 %	6
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,9	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca ustrezna obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med malo manj kot sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se ujemata. Opažajo pa povečanje raznolikosti problematike: starejše uporabnice, različne diagnoze, zasvojenosti, kar od zaposlenih terja dodatno delo in obremenitve.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 38: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Sicer obstaja konflikt vloge zaposlenih strokovnih delavk: na eni strani vloga zaupnice, tolažnice in na drugi strani vloga nadzora, izrekanje sankcij ob kršitvah pravil, vendar zadeve uspešno rešujejo.

Administrativne in organizacijske ovire:

Delujejo na treh lokacijah, ki so dokaj oddaljene, zato v večini komunikacija poteka preko telefonov, e-pošte. Imajo samo eno strokovno vodjo programa, kar pomeni določene težave v smislu preglednosti vseh zadev.

Izvajalci programa problematizirajo, da je veliko birokratskega dela potrebnega poročanju financierjem programa.

Menijo, da bi glede poročil lahko uvedli enotni obrazec za MDDSZ in za IRRSV. Na ta način bi prihranili čas, ki bi lahko bil koristneje porabljen za uporabnike. Obrazci so sicer že poenoteni.

Problem vidijo tudi v tem, da je še vedno eno glavnih meril za dobro oceno programa število vključenih uporabnikov, na kar pa zaposleni ne morejo vplivati. Če v nekem obdobju ni zanimanja za namestitve, ne morejo nekoga na silo sprejeti, program pa mora vseeno teči naprej. Zaradi tega se zna zgoditi, da bodo v prihodnje programi sprejemali uporabnice, pri katerih ne bo razlog ogroženost ali nasilje, kar pomeni spremembo kriterijev. Opažajo upad uporabnikov, od kar se je okrepila mreža KC za ženske, se pa vzporedno s tem povečuje doba bivanja. V program tako prihajajo uporabnice, ki želijo spremembe v svojem življenju in sledijo svojim ciljem. Ob začetku epidemije je bilo opaziti upad namestitev, kar se je kasneje normaliziralo in število vključenih uporabnikov bistveno ne odstopa od prejšnjih let.

Zadnjih nekaj let imajo konstantne finančne težave glede kritja plač zaposlenih. Strokovne delavke v programu so z večletnimi delovnimi izkušnjami in pridobljenimi nazivi, kar za delodajalca pomeni večji strošek. Zaposlene tako že od leta 2016 kljub pogojem niso napredovale v plačilne razrede, ki bi jim po zakonodaji pripadali. Primanjkljaj glavnega sofinancerja (MDDSZ) je prevelik, da bi ga lahko pokrivali z donacijami in sredstvi iz lokalnih skupnosti. Menijo, da bi država tukaj morala prevzeti večjo odgovornost in zagotoviti sredstva, ki bi zadoščala za pokritje stroškov kadra.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 6,35 % (ena uporabnica). Po približno 5-mesečni prekinitvi programa se je skupaj s tremi otroki vrnila v VH. Razlog za vrnitev v program je bil velik strah pred bivšim partnerjem (postopki na sodišču), potrebovala je psihosocialno pomoč in podporo na osebnostni ravni. Program je prvič zapustila prehitro, saj je zelo kmalu dobila neprofitno stanovanje.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: 60,41 % uporabnic je prišlo iz drugih programov. 55,53 % uporabnikov je prišlo iz drugih SVP: CSD, KC za odrasle žrtve nasilja, druga VH, MD. 4,88 % uporabnikov so napotili drugi programi: psihiatrična bolnica, policija. Ostali uporabniki 39,59 % so se v program vključili sami.

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: je v obravnavanem letu znašal 39,9 %. 7,5 % uporabnikov je obiskovalo drug SVP: Ozara, Socio-psihološka obravnava, AA in 32,4 % uporabnikov vsaj en drug program, nekateri več: CDZ odraslih, CDZ otrok, psihiater, Karitas, RK, ZPM, pedopsihološki dispanzer, LU, Mocis (izobr. odraslih), klinični psiholog, razvojna ambulanta.

Število let delovanja programa: program deluje od avgusta 2000, torej približno 23 let.

Preglednica 39: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	2
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Čakalne dobe ni. Ko uporabnica pokliče, se najprej dogovorijo za uvodni pogovor. To je lahko še isti dan ali po želji uporabnice. Če nimajo prostega mesta za sprejem, jo usmerijo na druge VH. Če prosto mesto imajo, se dogovorijo za sprejem naslednji dan, oz. na željo uporabnice ji za nekaj dni (do sedem dni) sobo tudi rezervirajo. Rezervacije so bolj izjema, kot pravilo, ko morajo uporabnice pred odhodom v svojem kraju še kaj urediti (zdravnik, policija, CSD). Rezervacije v povprečju trajajo 3 dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urniki dela

Strokovne delavke so ob delovnih dnevih (od ponedeljka do petka) v VH prisotne od 8. do 20. ure. Od tega so štiri ure dnevno (od 9. - 11. in od 15. - 17. ure) opredeljene kot uradne ure za sprejemanje telefonskih klicev in svetovanje po telefonu. Klice sprejemajo tudi izven uradnih ur, če so prisotne v pisarni. Izven delovnega časa, ob vikendih in praznikih, je za uporabnice, ki so nastanjene v VH, ena strokovna delavka ali predsednica 24 ur dnevno dosegljiva na dežurnem mobilnem telefonu. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Na vseh lokacijah prostori niso primerni za gibalno ovirane. Na vseh lokacijah so stopnice. Pri povpraševanju za namestitev uporabnic z ovirami, jih usmerijo v VH v Ljubljani in Slov. Konjicah, kjer imajo prostore prilagojene ženskam z ovirami. V letu 2021 se je na program obrnila ena takšna ženska. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Vse tri enote se nahajajo v okolju, kjer je urejena vsa infrastruktura. Vse opravke lahko uporabnice uredijo peš: policija, zdravnik, šola, vrtec, pošta, trgovina, lekarna, avtobusna, železniška postaja. Na eni lokaciji je na razpolago brezplačen mestni prevoz za vse, na drugi pa za upokojene. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so v celoti ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program je popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) dosegal cilj skupine JVSP VH s področja preprečevanja nasilja: pozitivna izkušnja z življenjem v skupnosti; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilj: prepoznavnost programa; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilje: boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic, povečanje varnosti, spremembe na osebni ravni, izboljšana življenjska situacija; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) je dosegal cilja: aktivno sodelovanje v programu in krepitev socialne mreže.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 1.216 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke je slabo polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 29.502,99 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij,...

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog tri uporabnike na izvajalca ustrezna obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot popolnoma ustrezno, saj imajo vsi zaposleni opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med malo manj kot sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznost programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se ujemata. Program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo. Opažajo pa povečanje raznolikosti problematike: starejše uporabnice, različne diagnoze, zasvojenosti, kar od zaposlenih terja dodatno delo in obremenitve.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nerešenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Sicer obstaja konflikt vloge zaposlenih strokovnih delavk: na eni strani vloga zaupnice, tolažnice in na drugi strani vloga nadzora, izrekanje sankcij ob kršitvah pravil, vendar zadeve uspešno rešujejo.

Delujejo na treh lokacijah, ki so dokaj oddaljene, zato v večini komunikacija poteka preko telefonov, e-pošte. Imajo samo eno strokovno vodjo programa, kar pomeni določene težave v smislu preglednosti vseh zadev.

Izvajalci programa problematizirajo veliko birokratskega dela, ki je potrebno zaradi poročanja financerjem programa.

Menijo, da bi glede poročil lahko uvedli enotni obrazec za MDDSZ in za IRRSV. Na ta način bi prihranili čas, ki bi lahko bil koristneje porabljen za uporabnike. Obrazci so sicer že poenoteni.

Problem vidijo tudi v tem, da je še vedno eno glavnih meril za dobro oceno programa število vključenih uporabnikov, na kar pa zaposleni ne morejo vplivati. Če v nekem obdobju ni zanimanja za namestitve, ne morejo nekoga na silo sprejeti, program pa mora vseeno teči naprej. Zaradi tega se zna zgoditi, da bodo v prihodnje programi sprejemali uporabnice, pri katerih ne bo razlog ogroženost ali nasilje, kar pomeni spremembo kriterijev. Opažajo upad uporabnikov, od kar se je okrepila mreža KC za ženske, se pa vzporedno s tem povečuje doba bivanja. Ob začetku epidemije je bilo opaziti upad namestitev, kar se je kasneje normaliziralo in število vključenih uporabnikov bistveno ne odstopa od prejšnjih let.

Zadnjih nekaj let imajo konstantne finančne težave glede kritja plač zaposlenih. Strokovne delavke v programu so z večletnimi delovnimi izkušnjami in pridobljenimi nazivi, kar za delodajalca pomeni večji strošek. Zaposlene tako že od leta 2016 kljub pogojem niso napredovale v plačilne razrede, ki bi jim po zakonodaji pripadali. Primanjkljaj glavnega sofinancerja (MDDSZ) je prevelik, da bi ga lahko pokrivali z donacijami in sredstvi iz lokalnih skupnosti. Menijo, da bi država tukaj morala prevzeti večjo odgovornost in zagotoviti sredstva, ki bi zadoščala za pokritje stroškov kadra.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev 6,35 % (ena uporabnica). Po približno 5-mesečni prekinitvi programa se je skupaj s tremi otroki vrnila v VH. Razlog za vrnitev v program je bil velik strah pred bivšim partnerjem (postopki na sodišču), potrebovala je psihosocialno pomoč in podporo na osebnostni ravni. Program je prvič zapustila prehitro, saj je zelo kmalu dobila neprofitno stanovanje.

Iz drugih programov je prišlo 60,41 % uporabnic, in sicer 55,53 % iz drugih SVP: CSD, KC za žrtve nasilja, druga VH, MD. 4,88 % uporabnikov so napotili drugi programi: psihiatrična bolnica, policija. Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP, je v obravnavanem letu znašal 39,9 %. 7,5 % uporabnikov je obiskovalo drug SVP: Ozara, Socio-psihološka obravnava, AA in 32,4 % uporabnikov vsaj en drug program, nekateri več: CDZ odraslih, CDZ otrok, psihiater, Karitas, RK, ZPM, pedopsihološki dispanzer, LU, Mocis (izobr. odraslih), klinični psiholog, razvojna ambulanta.

Program deluje od avgusta 2000, torej približno 23 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Čakalne dobe ni. Ko uporabnica pokliče, se najprej dogovorijo za uvodni pogovor. To je lahko še isti dan ali po želji uporabnice. Če nimajo prostega mesta za sprejem, jo usmerijo na druge VH. Če prosto mesto imajo, se dogovorijo za sprejem naslednji dan, oz. na željo uporabnice ji za nekaj dni (do sedem dni) sobo tudi rezervirajo. Strokovne delavke so ob delovnih dnevih (od ponedeljka do petka) v VH prisotne od 8. do 20. ure. Od tega so štiri ure dnevno opredeljene kot uradne ure za sprejemanje telefonskih klicev in svetovanje po telefonu. Klice sprejemajo tudi izven uradnih ur, če so prisotne v pisarni. Izven delovnega časa, ob vikendih in praznikih, je za uporabnice, ki so nastanjene v VH, ena strokovna delavka ali predsednica 24 ur dnevno dosegljiva na dežurnem mobilnem telefonu. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

V nobenih od enot prostori niso primerni za gibalno ovirane. Na vseh lokacijah so stopnice. Pri povpraševanju za namestitve uporabnic z ovirami jih usmerijo v VH v Ljubljani in Slov. Konjicah, kjer imajo prostore prilagojene ženskam z ovirami. V letu 2021 se je na program obrnila ena takšna ženska. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Vse tri enote se nahajajo v okolju, kjer je urejena vsa infrastruktura. Vse opravke lahko uporabnice uredijo peš: policija, zdravnik, šola, vrtec, pošta, trgovina, lekarna, avtobusna, železniška postaja. Na eni lokaciji je na razpolago brezplačen mestni prevoz za vse, na drugi pa za upokojene. Ni označb za VH, gre za tajno lokacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.